

Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
INSPECȚIA MUNCII
SERVICIUL SUPRAVEGHEREA PIETEI ȘI POLITICI DE PREVENȚIE
Str. Matei Voievod nr. 14, cod poștal 021455, sector 2, București
Tel.: (021) 302.70.85 Fax: (021) 302.70.84
www.inspectmun.ro metodologiessm@inspectiamuncii.ro

Operator de date cu caracter personal, înregistrat la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sub nr. 38

Nr. înregistrare: 108 / IGSA-SSM / 31.01.2014

APROB.

INSPECTOR GENERAL DE STAT
Ciprian Georgian DRAGOMIR

VIZAT,

INSPECTOR GENERAL DE STAT ADJUNCT
Niculae VOINOIU

METODOLOGIE

pentru derularea acțiunii din Programul Cadru de Acțiuni
al Inspecției Muncii pentru anul 2014

ACȚIUNE DE MONITORIZARE

***privind riscurile existente la locurile de muncă din întreprinderi mici
(10 - 49 lucrători)***

- Trimestrele I - IV 2014 -

CUPRINS

- I. **Obiectivul acțiunii**
- II. **Motivarea acțiunii**
- III. **Grup țintă**
- IV. **Durata acțiunii**
- V. **Perioadele de desfășurare a acțiunii**
- VI. **Necesarul de resurse**
- VII. **Desfășurarea acțiunii**
 1. **Pregătirea acțiunii**
 2. **Realizarea acțiunii**
 3. **Valorificarea rezultatelor acțiunii**

Anexe

Anexa nr.1 Chestionar privind respectarea cerințelor minime generale de securitate și sănătate în muncă

Anexa nr.2 Formular de raportare intermediară

Anexa nr.3 Chestionar privind verificarea respectării cerințelor minime generale de securitate și sănătate în muncă în întreprindere

Anexa nr.4 Formular de raportare finală

ACȚIUNE DE MONITORIZARE

privind riscurile existente la locurile de muncă din întreprinderi mici (10-49 lucrători)

I. OBIECTIVUL ACȚIUNII

Acțiunea are ca obiectiv monitorizarea respectării prevederilor legale privind prevenirea riscurilor profesionale în întreprinderi mici, precum și cu privire la măsurile de prevenire și protecție aplicate.

Acțiunea de monitorizare urmărește, pe de o parte, conștientizarea angajatorilor cu privire la necesitatea respectării cerințelor legale din domeniul securității și sănătății în muncă și, pe de altă parte, identificarea situației actuale a activităților de prevenire și protecție realizate în întreprinderile mici.

II. MOTIVAREA ACȚIUNII

În Comunicarea Comisiei Europene COM(2007) 62 - Îmbunătățirea calității și productivității în muncă: Strategia comunitară 2007-2012 privind sănătatea și securitatea în muncă se apreciază că: „strategiile naționale ar trebui să aibă ca prioritate punerea în aplicare a unui ansamblu de instrumente care să garanteze un nivel ridicat de respectare a legislației, în special în IMM-uri și în sectoarele cu riscuri ridicate”, iar în acest demers este evidențiat rolul „inspectorilor de muncă în calitate de intermediari pentru a promova o mai bună respectare a legislației în IMM-uri, în primul rând prin educație, persuasiune și încurajare, iar, dacă este necesar, prin măsuri coercitive”.

În vederea stimulării creării unui mediu de lucru sănătos și sigur în întreprinderi, și în special în cele mici și mijlocii, strategia comunitară în domeniul securității și sănătății în muncă promovează îmbunătățirea condițiilor de muncă ale lucrătorilor din toate statele membre ale Uniunii Europene.

Raportul Comisiei Europene privind punerea în aplicare din punct de vedere practic a Directivei cadru 89/391/CEE și a primelor cinci directive speciale (document COM(2004) 62, 5.02.2004) identifică totuși „grave lacune în aplicarea legislației comunitare, în special în sectoarele considerate ca fiind expuse riscului și pentru categoriile de lucrători cele mai vulnerabile (tinerii, lucrătorii cu contract pe perioadă determinată și lucrătorii cu o calificare redusă), mai ales din IMM-uri și sectorul public”.

Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă, modificată și completată, stabilește principiile generale referitoare la prevenirea riscurilor profesionale, protecția sănătății și securitatea lucrătorilor, eliminarea factorilor de risc și accidentare, informarea, consultarea,

participarea echilibrată potrivit legii, instruirea lucrătorilor și a reprezentanților lor, precum și direcțiile generale pentru implementarea acestor principii.

Potrivit articolului 7 alin.(1) lit b) al Legii nr. 319/2006, angajatorul are obligația să ia măsurile necesare pentru prevenirea riscurilor profesionale. De asemenea, angajatorul are obligația să evalueze riscurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, inclusiv la alegerea echipamentelor de muncă, a substanțelor sau preparatelor chimice utilizate și la amenajarea locurilor de muncă (art. 7 alin.(4) lit.a). Ulterior evaluării riscurilor și dacă este necesar, măsurile de prevenire, precum și metodele de lucru și de producție aplicate de către angajator trebuie să asigure îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor și să fie integrate în ansamblul activităților întreprinderii și/sau unității respective și la toate nivelurile ierarhice (art. 7 alin.(4) lit.b).

Potrivit datelor statistice furnizate de Institutul Național de Statistică¹, în anul 2011 ponderea întreprinderilor mici și mijlocii în totalul întreprinderilor din România era de 99,3%. Acest procent important de întreprinderi s-a menținut constant în ultimii 5 ani, segmentul de întreprinderi mici și mijlocii reprezentând, în fapt, motorul economiei în prezent. În acest context, trebuie reliefat faptul că întreprinderile mici și microîntreprinderile însumează 98,2% din totalul întreprinderilor din România.

În perioada 2008 – 2011, numărul de întreprinderi mici a înregistrat o ușoară creștere, după cum se observă în figura 1.

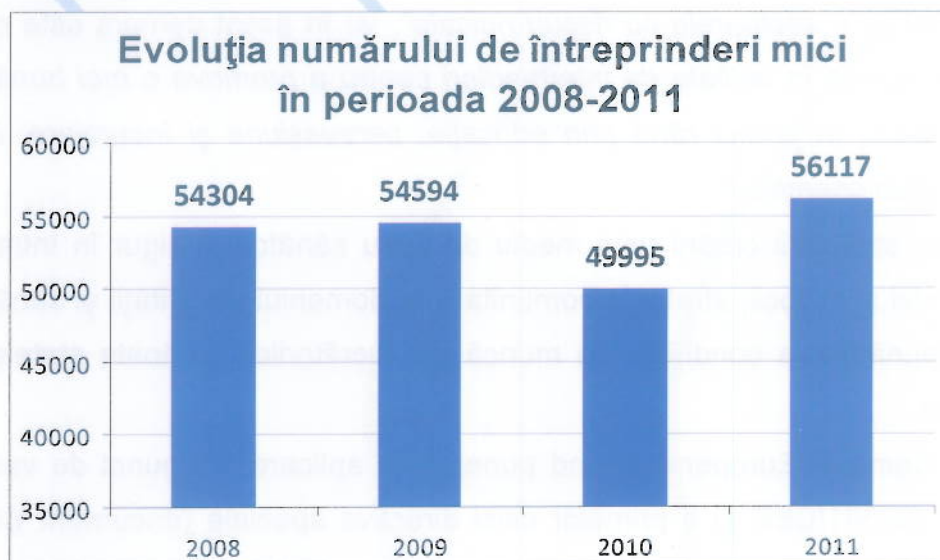

Figura 1

Astfel, din datele Institutului Național de Statistică se observă că în anul 2011 numărul de întreprinderi mici a crescut la **56.117**, tendința fiind de creștere a ponderii acestora în totalul întreprinderilor din economie.

¹ Institutul Național de Statistică - *Anuarul Statistic pentru anul 2011*

Având în vedere ponderea semnificativă a întreprinderilor mici și a microîntreprinderilor în economie, Inspecția Muncii a derulat în anul 2013 o acțiune privind riscurile existente la locurile de muncă focalizată pe specificul microîntreprinderilor. Rezultatele acțiunii, precum și impactul pe care aceasta l-a avut în rândul angajatorilor, au relevat necesitatea continuării monitorizării respectării prevederilor legale privind prevenirea riscurilor profesionale, prin extinderea acestei acțiuni la întreprinderile mici.

De asemenea, în timpul controalelor efectuate de către inspectorii de muncă s-au constatat neconformități în aplicarea legislației de securitate și sănătate în muncă în întreprinderile mici și mijlocii.

Luând în considerare faptul că o mai bună implementare a legislației în domeniul securității și sănătății în muncă determină îmbunătățirea condițiilor de muncă și reducerea numărului de accidente de muncă și boli profesionale, Inspecția Muncii are ca prioritate ridicarea nivelului de respectare a cerințelor legale în toate întreprinderile, cu focalizare pe întreprinderi mici în cadrul acestei acțiuni de monitorizare.

În acest context și având în vedere specificitatea întreprinderilor mici care se confruntă adesea cu resurse limitate, cu riscuri profesionale care nu sunt cunoscute/evaluate, care nu aplică măsuri adecvate de prevenire și protecție, și care își desfășoară activitatea pe o piață afectată de recesiune economică, în Programul Cadru de Acțiuni al Inspecției Muncii pentru anul 2014 s-a inclus *Acțiunea de monitorizare privind riscurile existente la locurile de muncă din întreprinderi mici (10-49 lucrători)*.

III. GRUP ȚINTĂ

Acțiunea de monitorizare va viza întreprinderile mici² din toate domeniile de activitate.

IV. DURATA ACȚIUNII

Acțiunea de monitorizare se va desfășura în perioada ianuarie – decembrie 2014, în toate județele.

V. PERIOADELE DE DESFĂȘURARE A ACȚIUNII

Nr.	Etapă acțiunii	Perioada
1.	Pregătirea acțiunii de monitorizare	06.01. – 14.02.2014
2.	Realizarea acțiunii de monitorizare	17.02. – 19.12.2014
3.	Valorificarea rezultatelor acțiunii de monitorizare	22.12. – 16.01.2015

² Potrivit art.4 alin.(1) lit.b) din *Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii*, cu modificări și completări ulterioare, întreprinderile mici au între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

VI. NECESARUL DE RESURSE

Resurse umane

Pentru atingerea obiectivului acțiunii de monitorizare se constituie un **Grup central de lucru** format din inspectori de muncă din cadrul Serviciului Supravegherea Pieței și Politici de Prevenție (SSPPP).

Membrii Grupului central de lucru sunt:

- Mariana BASUC, șef serviciu SSPPP - coordonator;
- Alice OLTEANU, inspector de muncă;
- Cristian NEDU, inspector de muncă;
- Monica TOAJE, inspector de muncă.

La nivelul fiecărui inspectorat teritorial de muncă, inspectorul șef va nominaliza 2 inspectori de muncă în **Grupul local de lucru**, responsabil pentru desfășurarea acțiunii de monitorizare la nivelul județului, precum și pentru elaborarea și transmiterea rapoartelor, conform prezentei metodologii.

La realizarea activităților prevăzute în cadrul acestei acțiuni de monitorizare vor participa toți inspectorii de muncă din domeniul securității și sănătății în muncă din cadrul inspectoratelor teritoriale de muncă.

Resurse materiale și financiare

Vor fi utilizate resursele proprii ale Inspecției Muncii și ale inspectoratelor teritoriale de muncă, constând din:

- Echipamente tehnice (calculatoare, laptop-uri, imprimante etc.);
- Birotică;
- Cheltuieli legate de deplasarea membrilor Grupului central de lucru și a inspectorilor de muncă din cadrul inspectoratelor teritoriale de muncă pentru derularea activităților din cadrul acțiunii de monitorizare.

VII. DESFĂȘURAREA ACȚIUNII

1. PREGĂTIREA ACȚIUNII

Activitățile de pregătire a acțiunii de monitorizare vor fi următoarele:

1. Nominalizarea la nivelul fiecărui inspectorat teritorial de muncă a inspectorilor de muncă, ce formează grupul local de lucru. Comunicarea datelor de contact ale membrilor grupului local de lucru, în format electronic, la adresa de e-mail metodologiessm@inspectiamuncii.ro

Termen: 07.02.2014

2. Prezentarea metodologiei acțiunii de monitorizare, de către grupul local de lucru, inspectorilor de muncă din domeniul securității și sănătății în muncă, în vederea pregătirii activităților.

Termen: 14.02.2014

3. Îndrumarea metodologică a Grupurilor locale de lucru de către Grupul central de lucru privind desfășurarea campaniei.

Termen: permanent

2. REALIZAREA ACȚIUNII

1. Vor fi selectate întreprinderile mici active din județ care vor fi cuprinse în acțiunea de monitorizare, din baza de date a inspectoratului teritorial de muncă.

Termen: 28.02.2014

2. Inspectorii de muncă din cadrul inspectoratelor teritoriale de muncă vor transmite *Chestionarul privind respectarea cerințelor minime generale de securitate și sănătate în muncă* din Anexa nr. 1 la **minim 10 întreprinderi mici/inspector de muncă**, cu precizarea termenului de răspuns, respectiv 10 zile lucrătoare de la transmiterea chestionarului. De asemenea, se va specifica faptul că netransmiterea răspunsului la chestionar la inspectoratul teritorial de muncă va avea ca urmare efectuarea unui control în întreprinderea respectivă.

Transmiterea chestionarelor către întreprinderile mici se poate realiza în format electronic sau pe suport de hârtie.

Termen: 14.03.2014

3. Chestionarul completat de către angajator va fi returnat la inspectoratul teritorial de muncă în termen de 10 zile lucrătoare de la comunicare și va fi păstrat în vederea eventualelor controale ulterioare.

Grupul local de lucru va centraliza datele din chestionarele completate de angajatori în Raportul intermediar, în format Excel, conform modelului din Anexa nr. 2. Raportul intermediar va fi transmis, în format electronic, la adresa de e-mail metodologiessm@inspectiamuncii.ro.

Termen: 16.05.2014

4. Inspectorii de muncă vor analiza răspunsurile angajatorilor la *Chestionarul privind respectarea cerințelor minime generale de securitate și sănătate în muncă* și, în funcție de rezultatul analizei, vor stabili întreprinderile mici la care vor efectua vizite de inspecție.

Termen: 30.05.2014

5. Inspectorii de muncă vor efectua controale în întreprinderile mici stabilite la punctul anterior pentru a verifica informațiile transmise de angajatori, precum și în întreprinderile mici care nu au transmis răspunsul la chestionar la inspectoratul teritorial de muncă. Inspectorul de muncă va consemna rezultatul verificărilor efectuate în întreprindere prin completarea *Chestionarului privind verificarea respectării cerințelor minime generale de securitate și sănătate în muncă în întreprindere*, conform modelului din Anexa nr. 3. Chestionarul completat de angajator și chestionarul completat de inspectorul de muncă se atașează la Procesul verbal de control.

Termen: 28.11.2014

6. Grupul local de lucru va centraliza datele din chestionarele completate de către inspectorii de muncă în Raportul final, în format Excel, conform modelului din Anexa nr.4. Raportul final va fi transmis, în format electronic, la adresa de e-mail metodologiessm@inspectiamuncii.ro.

Termen: 19.12.2014

3. VALORIFICAREA REZULTATELOR ACȚIUNII

Pe baza rapoartelor primite de la Grupurile locale de lucru, Grupul central de lucru va centraliza rezultatele acțiunii de monitorizare.

Astfel, Grupul central de lucru va centraliza rezultatele rapoartelor intermediare transmise de grupurile locale de lucru, până la data de 27.06.2014. Situația centralizată privind rapoartele intermediare va fi înaintată inspectorului general de stat adjunct securitate și sănătate în muncă.

La finalul acțiunii de monitorizare, Grupul central de lucru va elabora, până la data de 16.01.2015, un Raport cu privire la rezultatele obținute.

Rezultatele acțiunii de monitorizare vor fi diseminate prin prezentarea lor în Raportul anual de activitate a Inspecției Muncii, care se publică pe pagina de Internet a instituției.

Șef serviciu SSPPP
Mariana BASUC

Întocmit,

Alice OLTEANU, inspector de muncă

Cristian NEDU, inspector de muncă

Monica TOAJE, inspector de muncă